

JARDIN AN AMOUROUSTET,

*En pelec'h e tisquer ar féçon evit
antreteni ervateur Vestrez.*

G

Montroulez, eus a Imprimeri LÉDAN.

A V E R T I S S A M A N T.

Var ton : *Fleuve du Tage.*

Doue, pa grouas
Adam, hon tad qenta,
Ountan a dennas
Hor mam guenta Eva.
Lavarat a ras dezo
En em garout entrezo,
Beza fidel
En gloar an Eternel.

P'eo güir hon Autrou
A zell vel ar c'haera
Eus e benn-œuvrou
Hac Adam hac Eva,
Assur hon oll doctoret,
An darn-vuia borodet,
Daoust d'o oll loc'h,
Na rajent qet güelloc'h.

Lézomp da champal
Illa da grial bemde
Nep a fell tamal
Lezen ar garante.
En em garomp, va Mestres,
Bezomp fidel da james,
Hac evelse
E plijimp da Zoue.

JARDIN AN AMOIROUSTET.

*Penos e tle an Amourous en em gomporti en e jestou
hac en e vüiscamant.*

P'oc'h eus c'hoant da garout eur plac'h ha da veza
caret ganti, evit cundai eur vuez santel assambles,
et leit, aroc tout, caout vertusiou a furnez, graçou mad,
honestis ha proprete, rac ouz se oll e seller calz.

Tleout a rit eta, qent eguet tostât ouz eur Plac'h,
evit ober ho Mestrez anezi, beza propr, güisqet qem-
pen, ha delc'hel ho taouarn, ho pisach hac ho pléo
evel ma zeo dleet, evit na vezot qet qemeret evit eul
lous hac eur feneant. Gouscoude ne dleit qet tenna va-
nite eus ho tillat brao; control da ze : bezit humbl ha
mad dirac an oll, hac er fêçon-ze e c'honezot graçou
mat eur plac'h a fêçon, hac e vezot caret ganti.

Ne dleer qet en em facha eus an imperfectionou naturel.

Ma n'en doc'h qet avantajet eus a eur visach pe de-
meus a eur c'horf caer, tachit da c'holo an defotchou-
ze dre manielou civil ha gracius.

Uliiss en devoa eur visach divalo hac eur c'horf diform;
mes e vertusiou hac e c'hraçou mad o devoa qement en
ornet, ma veritas beza enoret gant an oll rouanet all.

Petra eo ar goantiri, nemet eur fleuren, pehini hirio
a vrell, ha varc'hoas ne vezon netra! Rac-se, tachit da
gaout talantchou caer, evidoc'h da veza eun den brao,
fur ha modest, hac e vezot caret gant an oll.

Ret eo tec'hel ouz ar goall gompagnunezou.

Laquit eves mat da dec'hel ouz goal gompagnunezou, dreist-oll, ouz ar mezvierien, leoudouerien, laeron ha tud lubric, hac eus a guement a ve capabl da ober gaou d'oc'h enor; rac, ha n'o pe nep inclination evit ar viçouze, en eur heuill ar seurt tud, e laqafec'h sònjal fall ouzoc'h. Er c'hontrol, frecantit bepret tud honest ha vertuzus, pere o deveus bepret an humpla respect evit Doue, hac e vezoc'h, dre ho cundu mad, estimet gant an oll : qementse ho rento agreapl d'ho Mestrez.

En pelec'h an Amourous a dle clasq e Vestrez.

Mar fell dêc'h clasq eur Vestrez evit he c'harout en honestis, e zeo ret dêc'h mont er plaçou ma ouzoc'h e ve calz a dud, rac hi na dle qet dont d'ho clasq; mes c'houi eo oc'h-unan a dle ober an demarchou qenta, pa zeo güir oc'h eus ezom anezi : evel en eureujou, er festou ar goadiguennou, er marc'hajou, er foarriou, er pardonniou, el leuriou nêvez, elec'h ne vanqont james da vont, evit caout ar blijadur d'en em disqeuz: eno ec'h ellit ober ho choas. Ha p'o pezo cavet unan agreabl d'ho taoulagad ha d'ho calon, en em informit petra eo he c'herent, he c'halite hac he c'hundu, evit na gollot qet ho poan hac hoc'h amzer d'he c'harout ha d'he zervicha; rac beza e zeus calz hac a ra muioc'h a gaz eus ar goantiri hac eus ar prestanç vrao, eguet eus ar furnez hac eus an enor.

Ret eo eta dêc'h güelet ha c'houi a zo dign eus anezi hac hi diouzoc'h; anfin, ha c'houi a zo convenapl an eil ouz eguale, rac pa chass ar c'hezeg ingal, ar c'har a ya güelloc'h aroc.

Mes mar tigüe dêc'h bea laqet ho carante en eur plac'h pinvidicoc'h eguedoc'h, bezit soignus mat da veza parfet en tout, evit, pa vezot demeet, ne devezo biqen lec'h da reproch dêc'h ho paourente, ha da obér bombanç eus he

madou , ha na deufec'h da vea mevel elec'h bea mestr.

Ma ne dê qet quer pinvidic ha c'houi, laquit eves mat d'e c'homzou ha d'e c'hondu , evit n'ho pezo biжен quez da veza demezet dezi; rac an demeziou grêt a volonte vat hac hep interest, a zo calz agreaploc'h da Zoueguetar reall, dreist oll pa ve bet consantamant ar c'herent, rac neuze e ro e venediction d'ar priejou a ve dign , dre m'o deveus roet ar breferanç d'an honestis var ar madou.

*Discours eun Amourous evit tostât da eur Plac'h
pehini en em guev en compagnuez re all ,
hac evit disclêrya dezi ar garante zo eviti.*

Ho madelez hac ho eraçou mad am doug da dostât ouzoc'h. Ne ouzòn qet ha ne zisplijo qet dêz'h an har-dieuez a guemerân da zont d'oc'h abordi ; mes ne allân qet miret da c'houlen diganêc'h piou oc'h eus choazet evit caout ar boneur da veza ho servicher , ho touç hac ho mignon.

Ar Vestrez. Eleal , den yaouanc , gallout a rân assuri dêc'h penos presanç eun den qen honest ha c'houi ne alfe biqñ a displijout ; ar c'hontrol ê : en em estimout a rân enoret bras demeus ho compagouuez ; mes evit ar pez a zo demens va zervicher , ec'h ellân assuri dêc'h no meus nicun.

An Amourous. Ha possabl ve ! Me gred e rit goap ac'hanon , rac ar graçou caer , ar furnez hac an oll galiteuu precius a remercian ennec'h , a ra din credi ferm penos ne allit qet bea hep caout eun Amourous.

Ar Vestrez. Va c'hredi mat a ellit , den yaouanc ; ne lavarân nemet ar virione.

An Amourous. Guelelet a rân dre al liou eus ho pizach penos oc'h eus mez ouz en henvel ; mes en eni assurit , rac ne allân qet credi e ve eur plac'h quer coant hep eur zervicher.

Ar Vestrez. Va fardonit , den yaouanc , mar plich ganêc'h.

An Amourous. Mar d'eo güir a lavarit, cm rentit meurbet contant, rac me garfe caout ar boneur da gavet evit Mestrez eur plac'h quer caer ha c'houi; mes mil aoun a meus na ve ho speret occupet eus a eun all ber ac.

Ar Vestrez. Peguen incredul oc'h! Penos e fell déch'e lavarseu ar pez ne ouzòn qet? Credit mat ac'hanòn: n'ouzòn qet en peléch'e mân, na piou eo.

An Amourous. Plac'h yaouanc, aoun a meus da zisplijout déch'h, rac ma teufe bremâ hoc'h amourous da gozeal ganêch'h, maritez e ven cos ne gretfe qet tostât: rac-se, mar fell déch'h, e zàn d'en em denn; mes qent eguet partia, deurvezit permeti din rîe eur poc déch'h evit ho mignon: ze am rentfe meurbet contant, rac n'oun qet evit miret da gredi e ve libr ho calon.

Ar Vestrez. Na c'houi za goapaüs da zont da gomz din er guiz-se! rac gouzout a ran ervat ne veritan qet e teufe den yaouanc ebet d'am darempredi.

An Amourous. Oh! va fardonit, plac'h yaouanc; qement a c'hraçou hac a furnes a remercian ennoc'h, m'en em estimfen eurus meurbet da vea ho servicher. Plijet eta ganêch'h, qent ho quittât, caout ar vadelez da lavarat din var biou oc'h eus tolet ho choas; rac ma noc'h eus qet grêt, evel a lavarit, ha m'am be ar boneur da vea dign ha capapl da veritout ac'hanoc'h, e qemerfen an hardiequez da dostât ouzoc'h evit ho servicha ha disqueuz déch'h peguement eo leun va c'halon ac'hanoc'h.

Ar Vestrez. Va Doue, na c'houi a goze brao! Mes biqen ya speret na va zêod ne vint capapl da respont d'ho complimentchou; rac eur plac'hic qèz eveldòn ne verit qet bea ho servicherez, ha nê qet dign da gaout eur servicher eveldoc'h; rac-se, mar dêo evit goapât e lavarit qementse, me ho ped d'en em denn, ha da glasq re all da basseal hoc'h amzer.

An Amourous. Ha possubl ve, fleuren ar c'hanton, e sôncfac'h e ven qen insolant da zont da ober goab eus an objet precius da beini va c'halon ne c'houlen

nemet bea ar servicher humpla evit ar rest eus e vue !
 Qentoc'h e carfen bea maro eguet r  i d  c'h ar squeud,
 eus a eur seurt soupcon ; mes güelet a r  an ervat oc'h eus
 aoun da lavarat d  in ho polonte. N'o pezit morc'het ebet,
 me ho suppli , rec br  m   eo ret digueri ar galon , ha
 comz hardiamant da eur servicher.

Ar Vestrez. C  ves a r  an e z  n simpl ; mes Doue d'am
 miro na ven quer zodes da zont d'en em angaji ha da gredi
 quer buan d'ho comzou ; mes pa lavarit eo poent digueri
 ar galon , bezit ar vadelez da assuri d  in da guenta hac
 ar pez a lavarit a c'hinou , a zo evelse en ho calon .

An Amourous. Pardonit d  in , mar teu  n d'oc'h importuni ; mes ar garante ardant a meus evidoc'h am
 forc da gomz gant qement a hardiequez , evit disqueuz
 d  c'h penos va oll dezir eo d'ho carout , d'ho servicha ,
 ha da vea caret gan  c'h .

Ar Vestrez. Carout a r  an Doue , an enor hac an oll :
 Petra' fell d  c'h ouspen ?

An Amourous. Qementse zo ervat ; mes güelloc'h ec'b
 alfec'h c'hoas lavarat em profit , m'o pije hepken lavaret
 ia ; rac güelet a r  an brem  n ervat penos an hini en defe
 ar boneur da gaout ho carante , a ve meurbet eurus .
 Rac-se ho pedan , hep dale davantach , da lavarat din
 franchamant ha c'houi am c'har , ha contant e vec'h-hu
 d'am receeo evit ho mignon hac ho servicher .

Ar Vestrez. Hola ! eun tamic re oc'h importun ; an
 dra-ze na bress qet qement hac a lavarit , rac lavarat a
 r  r eo ret en em anaveout qent eguet en em garout .

An Amourous. G  ir eo ze , rac goude ho peza güelet
 dija meur a vech , hac ho peza anavezet carguet demeus
 an oll berfectionou , en em gafen eurus bras , ma ven
 servicher da eur vestrez quer coant , quer vertuzus , qen
 dou   ha qen parfet ha c'houi . Rac-se , va dou   , mar
 fell d  c'h va receeo evit ho mignon , e ve ze va brassa
 boneur : lavarit din eta , me ho suppli , hac an hini a
 garit a zo tost d  c'h .

Ar Vestrez. Gouzout a rit ervat e meus c'hoas lavaret dêc'h penos e carâu an enor dreist pep tra oll.

An Amourous. Ha possabl ve em estimfec'h quer maledicurus da nonpas oc'h estimout nemet evit hotanve ! Nan, nan ; ho carout a rân a greiz va c'halon , mes en peb honestis ; rac-se eta, ne ziferit qet bremân da lavarat din ho polonte ; aon a meus na rafec'h nep caz diouzon : Daoust da guementse , me zo ho servicher a greiz calon .

Ar Vestrez. Ne douetân mui demeus ho carante ; n'en em informânt qet eus ho madou ; mes gouzout a rit ervat n'en dòn evit prometi nac ober netra hep avis ha consantamânt va zud .

An Amourous. Güelet a rân ervat, dre ma zoc'h eus a eur famill vad , ne allit qet bea hep servicher , pa ne fell qet dêc'h lavarat ia ; mes lavarit da viana nan .

Ar Vestrez. Perac n'am c'hredit qet ? Lavaret a meus dija dêc'h meur a vech , hac el lavarân c'hoas evit ar vech divea , penos ne anaveân den da vea servicher din .

An Amourous. Lavarat a rit noc'h eus qet a zervicher ; me ive a assur dêc'h ne meus mestrez ebet . Ho pedi a rân eta c'hoas , mar am c'havit dign ouzoc'h , da lavarat din ia , rac terrubl bras e tezirân ze .

Ar Vestrez. Evit laqat fin d'ho tiscoursiou hac ar repos en ho speret , e fell din avoalc'h lavarat ia ; mes en condition penos va zad ha ya mam a rayo ar pez a blijo dê , rac int è ar mestrou .

An Amourous. O caera comz ! ô coanta ia ! M'en assur dêc'h , va douç , penos va c'halonic paour a strael em c'hreiz gant ar joa . Mes n'en deo qet avoalc'h se , rac ret eo c'hoas , evit-an esperanç demeus ho carante , permetti din reî dêc'h eur poqiq .

Ar Vestrez. Clèvet e meus alies lavarat n'en dê qet mat poqat d'ar botret ; rac-se , me ho ped d'am excusi . Mes evit oc'h assuri deus va c'harante sincer evidoc'h , ne refusin qet dêc'h eur poqiq hep mui qen , nemet e vo roet gant medesti ha var va dal .

An Amourous a lavaro, en eur boqat d'e Vestrez :

Ah ! va c'halonic eun Doue ! pebes vad a rit din :
Bremàn e velàn e carit ac'hanòn.

Ar Vestrez. Doucie, doucie eta, va mignonic qès !
avoalc'h ê. Gortozit ma vimp demeet. Güelet a rit-hu
tud duont ec'h ober geab ac'hanomp ?

An Amourous. Evit accomplissa an affection hac ar
volonte vad pere a velàn ennoc'h bremàn, grit din eta
ar blijadur da rîi din ar voalen a zouguit yar ho piz,
evit assuranç demeus ho carante sincer.

Ar Vestrez. Gant plijadur èr grin, sepet ma rentot dia
eur faveur all evit assuranç deus hoc'h amitie.

An Amourous. Qementse a zo sur résonabl; mes ho pe-
di a rân da gaout patientet bêtec ar gouennou, ha nenz
em bo eun dra benac da rîi déc'h hac a vo dign ouzoc'h.

Ar Vestrez. Ho trugarcât a rân calz demeus an enor
oe'h eus deurvezet ober din, hac e promettâr déc'h e
comzîn d'am zud eus asdra-mâ, hac en eur lavarat déc'h
qen a vo, e zòn ho servicherez humbl.

An Amourous. Va Mestrez qèz, me ell assuri e zân d'o
quittât gant calz a boan ; rac-se, epad an amzer ma vin
privet ouzoc'h, eur moment a vo deveziou evidon ; an
deveziou a vo blavesiou ; gouscoude, ne ancounac'hain
biжен ho charmou hac ho perfectionou. Qen a vo-eta,
va c'halonic vian, va ferlezennic ; qen a vo ar blijadur
d'ho quelet, pehini a vo qenta ma vo possabl din.

Penose tle an Amourous saludi ha comz eus e Vestrez.

Ac'hanta, va c'halonic, penos arit-hu abaque m'am
boe ar blijadur d'ho quelet divea ? Pell bras òn bet hep
dont, rac eur güir amourous a gay hir an amzer, pa
ne all qet güelet e vuia-caret.

Ar Vestrez. Ah ! va Mignonic en Doue ! joa vrás a
ra din ho quelet yac'h ; demeus al liou eus ho pizach,
e velàn noc'h qet bet clân, a drugare Doue.

An Amourous. Lavarit dîn ha c'houi oc'h eus comzet d'ho tud demeus hon dessenniou, ha penos o deus ho selaouet : hastit buan, me ho ped.

Ar Vestrez. Ia, va Mignon, hac o c'honsantamant o deus roct Demp d'en em garout, hac e teziront memes e vemp souden demezet, mar dé ive contant ho querent.

An Amourous. Ah, va c'halonic qèz! n'òn getevit miret da rîi eur bouchic dêc'h evit eur c'hélou quer caer. Bremâ eta e zê ret Demp assambli hor c'herent hep dale mui.

Penos e tle an Amourous comz da dud e Vestrez.

M'ho ped, tud enorabl, da excusi al liberte a guemerân da zont d'ho ty, evit disclérya dêc'h ar garante dener a meus evit Jannedic, ho merc'h, hac ar c'hoant vrás a meus da zont da zemei dîi. Grit dîn an enor da lavarat din hac approuvi a rit hor zantimantchou.

An Tad. Ho trugarecat a rân eus an enor a rit Demp; mes an traou-ze a verit eun tamic reflexion ; rac-se, ne gavit qet fall e tepondfen c'hoas eun neubeut, evit assuri dêc'h va respont, hac e comzfen d'am mignonet eus a ze, dre na hanaveân qet c'hoas avoalc'h ac'hanc'h ; abars eiz de me allo rîi dêc'h eun assuranç.

An Amourous. Moc'h assur ive ne vanqîn qet da zont a'ho caout ; ha mar plich gant Doue rîi dîn ar boneur da vea ho mab-caer, ec'h esperân rîi dêc'h qement a gontantamant evel ma ven eur buguel pror dêc'h. Qen a vo ar c'henta a lavarân dêc'h : En em recommandi a rân dêc'h ha d'am Mestrez. Hastit a fo, mar plich ganêc'h, evit va boneur.

*Evit réy eur voalen d'ar Vestrez, pa vez tremenet
ar c'hontrat.*

Va Mestrez, pa è plijet da Zoue ha d'hor c'herent em be hirio ar boneur da vea aliet dêc'h, recevit ar voalennâ a roân dêc'h evit ar merq eternel eus va c'harante barfet evidoc'h, pehini a bado het va bue.

Ar Vestrez. Va Mignon qèz , ho trugarecât a ràn eus an enor a rit din ; güir è ne meus-àn qet meritet ; mes mar plich gant Doue va c'honservi en bue , e meus güir dezir hac e promettàn dèc'h d'ho carout , d'ho servicha , ha d'en em gonformi bepret d'ho santimantchou .

Penos e tle an Den a Enor pedi ar chérent hac ar mignonet da asista d'an eured.

An Den Yaouanc. Bonjour dèc'h , va eont Fanch .

Fanch. Bonjour , va mignonet ; pez seurt avel vad ho tigass amàn eta ?

An Den Yaouanc. Deut òn abers evit ho pedi , c'houi , ho creg hac ho pugale , da zont d'ar Güin-ardant varc'hoas , ha dilun d'an eured .

Fanch. Ho trugarecât a ràn eus an enor a rit din ; tachout a rimp da vont gant calz a blijadur : qen a vo eta neuze , va mignonet . Grit hor gourc'hemennou da Bipì , da Janned , da Yoen , ha d'hoc'h oll dud .

Evit pedi eur Paeron ha eur Vaeronez da zont da henvel eur buguel.

An Tad. Va mignon Guillou , deut òn d'ho pedi da ober din eur blijadur .

Ar Paeron. Lavarit din petra è , va mignon .

An Tad. Doue en deus digasset din eur buguel , hac ho pedan da ober din an enor da zont d'am zicour da ober eur c'hristen mad eus aneàn .

Ar Paeron. Contant bras òn . Da bed-heur e vo ar vadiant ?

An Tad. Da deir heur goude lein , en ilis Sant.....

Pa gasser ar buguel d'an ilis , ar Béleg a c'houlen :

Petra en deus roet Doue dèc'h ?

Ar Paeron. Eur potr , pe eur botrez .

Ar Béleg. Petra a c'houlen ?

Ar Paeron. Ar Vadian.

*Goude ma vo badeet ar buguel , ar Paeron hac ar
Véronez a dle lavarat d'an Tad ha d'ar Vam :*

Va G'homper ha va C'hommer, demeus a eur payan,
cetu amâ eur C'hristen a laqomp entre ho taouarn, evit
desqi deân ervat e religion, hac e zevel en carante Doue.

An Tad hac ar Vam.

Va c'homper ha va C'hommer, ho trugarecât a reomp
eus an enor oc'h eus grêt demp. Hac evit ar pez a zell
eus hon never en andret ar buguelic paour-mâ, ni rôyo
deân evel a dle peb tad ha mam christen.

Mes, azeit ouz taul da zêbrieun tam ha da eva eur ban-
né eviten em rejouissa ganempeus a eundevez quer caer.

Ar Chomper hac ar Gommer.

Ne allân qet refusi nétra eus a guement a ouffé ober
plijadur dêc'h : D'ho yec'het ta , va c'homper Yan , ha
c'houi , va c'hommer Janned , ha d'ho pugale.

Lizer da zisclérya da eur plac'h e carer anei.

PLAC'H YAOUANC ,

Ret è dîn anfin lavarat dêc'h , muioc'h a galon eguet
a c'hinou , penos , demeus an oll merc'het yaouanc eus
ar c'hontre , c'houi eo an hini a meus choazet evit va
Mestrez , ha pehini a garàn hac a garin epad **va bue** ;
n'en dêo qet discoursiou a civilite eo qement-màn ; va
c'halon eo en em discléry dêc'h en noaz . Mar doueti teus
a guementse , goulennit ar breuvennou a guerfot , ha
me ho rento contant . Va dezir ha va joa è lavarat dêc'h
bepret e zòn hac e **vìn** bete fin **va bue** ,

Ho servicher humbl a greiz calon ,

YANNIC AN DOUR-DOUÇ.

FIN.

YAN HA JANNED,

PE AN DIFFERANC

ENTRE AN AMOUROUSIEN HAC AR PRIEJOU.

Canomp Amouroustet Janned ,
Canomp Amouroustet Yan :

N'eus nep plac'h quer coant ha Janned ,
Na nep potr quer brao ha Yan.

Yan a ra oll vit e Janned ,
Ha Janned oll vit he Yan ;
Yan a gar oll gant e Janned ,
Janned na gar mann hep Yan.

N'eus nemet chagrina Janned
Evit laqat gouela Yan ;
Evit laqat c'hoarzin Janned ,
N'eus nemet arliqa Yan.

Yan a fich ar boued gant Janned ,
Janned a vousc'hoärz ous Yan :
Ha qement tra a douch Janned ,
Qerqent zo lippet gant Yan.

Gant he dorn propr atao Janned
A garg e veren da Yan ;
Hac atao scudellic Janned
A zo carguet gant he Yan.

Ha pa za da gousquet , Janned ,
E za ive buan Yan :
Yan a gousq tostic d'e Janned ,
Ha Janned tostic d'he Yan.

Qerqent evel ma sav Janned ,
 E saill-eus vele , Yan ;
 Yan a glasq bepret e Janned ,
 Ha Janned bepret he Yan.

Mar dè bep Mestrez eur Janned ,
 Ha peb Amourous eur Yan ,
 Ar vreg zo atao eur Janned ,
 Hac an ozac'h atao Yan.

Yan a zo pried da Janned ,
 Janned a zo greg da Yan :
 Yan na anave mui Janned ,
 Ha Janned a zizany Yan.

Qement tra' zeu deus a Janned
 Zo sur da zisplich da Yan ;
 Pa velot o c'hoarzin Janned ,
 E velot sur gouela Yan.

Ar frico a brepar Janned
 A ra heugui calon Yan ;
 Hac ar güele ma cousq Janned
 N'en dè qen mui güele Yan.

Yan n'ell mui beva gant Janned ,
 Janned en em varv gant Yan :
 Yan gant Doue a garfe Janned ,
 Janned d'an diaoul a ro Yan.

An devez ma varvo Janned
 A vezo devez caer Yan ;
 Ha ne velot dansal Janned
 Nemet devez maro Yan.

D'AM MUIJA CARET!